

Ders :76**Konu : Mirac Mûcizesi**

Allahu Teâlâ, Peygamberlere bir çok mûcize vermiştir. Verilen bu mûcizelerin hikmetleri vardır. Mûcizeler ayrıca, Allah cc tarafından o peygamberlerin taltif edilmesi anlamını taşır. Hz. Muhammed (s.a.v.)'e de ilâhî bir lütuf olarak verilen mûcizeler vardır ve bunların en önemlisi Kur'ân-ı Kerîm'dir.

Âlemlere rahmet olarak gönderilen son peygamber Hz. Muhammed (s.a.v.)'e ihsan edilen mûcizelerden biri de **"Mi'rac Mûcizesi"**dir. Bu mûcize, Peygamberimiz (s.a.v.)'in amcası Ebû Tâlib ve Hz. Hatice (r.a.)'nın vefatlarından sonra, müşriklerin inananlara eza ve cefalarını arttırdıkları dönemde meydana gelmiştir.

"Mi'rac" kelimesi, Arapçada yükseğe çıkmak anlamına gelen **"uruc"** kelimesinden türetilmiş olup, sözlükte **"yükselme, yükseğe çıkma aracı"** demektir.

Dinî bir terim olarak ise mi'rac, Hz. Muhammed (s.a.v.)'in Yüce Allah tarafından göklere yükseltilip kendi huzuruna çıkarılması ve bu arada bir çok ilâhî sırta ve teceliye mazhar kılınması olayını ifade eder. Peygamberimiz (s.a.v.), bu olayı anlatırken **"yükseğe çıkarıldım"** ifadesini kullandığı için olay **"mi'rac"** adıyla anılagelmiştir.¹

Peygamberimiz (s.a.v.)'in bu mûcizesi, hicretten yaklaşık birbuçuk yıl önce meydana gelmiştir.

Mi'rac mûcizesi, **"İsra"** ve **"Mi'rac"** olmak üzere iki bölümden meydana gelmiştir.² Allahu Teâlâ, kulu Hz. Muhammed (s.a.v.)'i hem teselli etmek, hem de bazı ayetlerini (alametleri) göstermek için, bir gece Mescîd-i Haram'dan Mescîd-i Aksâ'ya götürmüştür. Bu bölüme **"İsra"** denir. Mescîd- Aksâ'dan yedi kat semaya ve daha ötelere götürülmesine de **"Mi'rac"** denir.³

Mi'rac mûcizesi, hicretten önce peygamberliğin 13. Yılında (m. 622) Recep ayının 26'sını 27'sine bağlanan gece meydana gelmiştir.

Kur'ân-ı Kerîm'de mi'rac mûcizesinin Mekke'den Kudüs'e kadar olan kısmıyla ilgili şöyle buyrulur:

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ
مِنَ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

"Bir gece, kendisine ayetlerimizden bir kısmını gösterelim diye (Muhammed) kulunu Mescîd-i Haram'dan, çevresini bereketli kıldığımız Mescîd-i Aksâ'ya götüren Allah, noksan sıfatlarından münezzehtir. O, gerçekten işitendir, görendir."⁴

Mi'rac olayı şöyle cereyan etmiştir: Hz. Peygamber, Kâbe'nin yanındaki Hatim'de (veya Ümmühani binti Ebi Tâlib'in evinde) uzanıyordu ve uyku ile uyanıklık arasında bir hâlde idi. Cebrâil (a.s.) geldi, göğsünü yarıp zemzemle yıkayarak iman ve hikmetle doldurdu. Hz. Peygamber (s.a.v.) Burak'a bindirildi. Cebrâil ile, Mekke'deki Mescid-i Haram'dan Kudüs'teki Beyt-i Makdis'e gittiler. Rasûl-i Ekrem, orada bütün Peygamberlere imam oldu ve birlikte namaz kıldılar. Sonra yüksek makamlara çıkılarak bir mi'rac, bir mânevî yükselme aracı kuruldu; gök katları açıldı.

¹ İnanç, İbadet ve Günlük Yaşayış Ansiklopedisi, C.3, sh.1314

² Dinî Kavramlar Sözlüğü, sh.443

³ Şifa Tefsiri, Mahmut Toptaş, C.4, sh.403-404

⁴ İsra suresi, 1. ayet

Resûlullah (s.a.v.) bu olayı şöyle anlatır:

“Ben Mekke’de iken evimin tavanı (ansızın)yarıldı. Cebrâil (a.s.) indi, göğsümü açtı sonra onu zezem suyu ile yıkadı. Sonra hikmet ve iman ile dopdolu bir tas getirdi, içindekini göğsümün içine boşalttı ve göğsümü kapattı. Sonra elimden tutup beni semaya doğru çıkardı...”⁵

İsrâ, “Gece giden” Kur’an’da;

Bir yolcu, İsrâ...

Zamandan, mekândan âzattır cismi;

İlâhî İbrâ...

Seven, sevilenle buluşmak diler;

En mahrem meclis...

“Geceleyin beni alıp götürdüler...”

Ne güzel hadis!.. (N. Fazıl Kısakürek)

Hiz. Peygamber (s.a.v.), birinci katta Hz. Âdem’le, ikinci katta Hz. İdrîs ile, beşinci katta Hz. Mûsa ile ve yedinci katta Hz. İbrâhîm ile görüştü. Hz. İbrâhîm Beytül-Ma’mur’un duvarına yaslanmış idi. Daha ötede sınır, bir ağaç (“sidre”) ile işaretlenmiş bulunuyordu. Kur’ân-ı Kerîm’de şöyle buyrulur:

وَلَقَدْ رَأَاهُ نَزَّلَةً أُخْرَىٰ عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ

“Andolsun onu, Sidretü’l-Müntehâ’nın yanında önceden bir defa daha görmüştü.”⁶

Ayette “es-sidretül-münteha” tabir edilen bu son ağaç, yaratıklar aleminin son noktasını teşkil ediyordu. Cebrâil, kendisinin bu noktadan öteye geçemeyeceğini söyleyip, Resûlullah’a ilâhî huzurun eşiğine varan yolu gösterdi. Hz. Peygamber (s.a.v.), “Refref” adlı özel bir binekle Cenâb-ı Hak’ın huzuruna götürüldü ve O’na yaklaştırıldı. Kur’ân-ı Kerîm’de bu yakınlığı belirtmek üzere şöyle buyrulur:

ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ

“Sonra (Muhammed’e) yaklaştı, derken daha da yaklaştı. O kadar ki (birleştirilmiş) iki yay arası kadar, hatta daha da yakın oldu.”⁷

Yüce Allah ile, mekândan münezze olarak konuşma mertebesine eriştirilen Resûlullah (s.a.v.) ta’zim ifadeleri ile selamlarını arzetti. Cenâb-ı Allah da rahmet ve bereket sözcükleri ile selamını karşıladı. Namazlarda her oturuşta okunan “Ettahiyatü” duasının bu görüşmenin hatırasını yadette alamı taşıdığı rivayet edilir. Resûlullah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

“Ben öyle yüksek bir düz yere çıktım ki; orada mukaddesat kalemlerinin cızıltılarını işitiyordum.”⁸

Aşka teslim oldu, Nurdan çağlayan,
Engelsiz geçit...

Her kayıttan uzak, O’nu bağlayan,
Allah’a şahit...

O erişti, nasıl erişsin tabir?
Had ötesi had...

Bir O, tek kul, bir de sayı üstü Bir
Allah ki, ehâd...

⁵ Buhârî, Salât 1

⁶ Necm suresi, 13-14. ayetler

⁷ Necm suresi, 8-9. ayetler

⁸ Müslim, İman 263, Buhârî, Salât 1

(N. Fazıl Kısakürek)

Nice sırlara ve ilâhî tecellilere mazhar kılınan Peygamberimiz (s.a.v.), doğrudan vahye muhatap oldu. Ayette şöyle buyurulmaktadır:

فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ

“Bunun üzerine Allah, kuluna vahyini bildirdi.”⁹

Peygamberimiz (s.a.v.)’e beş vakit namazın farz kılındığı bildirildi. Cenâb-ı Allah’ın on iki emri tebliğ edildi. Allah’ın birliğine inanan bütün Muhammed ümmetinin cennete gireceği müjdesi verildi. Ayrıca, Bakara suresinin son iki ayeti hediye edildi.

Mir’ac’da Peygamberimiz (s.a.v.)’e bildirilen on iki emir ise şunlardı:

1. Allah’tan başkasına kulluk etmemek,
2. Ana ve babaya iyi davranmak,
3. Hısıma, yoksula, yolda kalmışa hakkını vermek,
4. Cimri ve israfçı olmamak,
5. Evladını yoksulluk korkusuyla öldürmemek,
6. Fuhuş ve zinaya yaklaşmamak,
7. Cana kıymamak,
8. Yetimin malına, doğru olmayan bir surette yaklaşmamak,
9. Ahdi yerine getirmek,
10. Ölçü ve tartıda doğruluğa dikkat etmek,
11. Hakkında bilgi sahibi olunmayan şeyin ardında düşmemek,
12. Yeryüzünde gurur ve kibirle yürümek, büyüklük taslamamak.¹⁰

Şehitlerin ve müttakilerin ruhları ile meleklerin barınağı olan **“Cennetü’l-Mevâ”**’yı da görme şerefine nâil olan Peygamberimiz (s.a.v.)’e, cenneti hakedenlerin; erişecekleri nimet ve mutlulukları, cehenneme atılmaya müstehak olanların acı akibetlerinin görüntüleri gösterildi. Sonra da gökten Kudüs şehrine indirildi. Daha sora Mekke’ye dönüldü.

Peygamberimiz (s.a.v.), mi’rac’tan döndükten sonra bu gördüklerini anlattı. Fakat müşrikler ona inanmadılar. Bazı müşrikler, Kudüs hakkında sorular sordular. Çünkü Peygamberimiz (s.a.v.)’in Kudüs’e hiç gitmediğini biliyorlardı. Bazıları da, Kudüs’ten gelmekte olan bir ticaret kervanıyla ilgili sorular sordular. Allah, Resûlullah (s.a.v.)’e bütün sorulara doğru cevap vermek görüntüleri onun gözlerinin önüne getirdi. Resûlullah (s.a.v.) de bu şekilde bütün sorulara cevap verdi.

Müşrikler bununla da yetinmediler Hz. Ebû Bekir (r.a.)’a:

- Bak! Arkadaşın neler söylüyor, bunlar olacak şeyler mi? diyerek, onun Peygamberi yalanlamasını ümit ettiler. Ancak Hz. Ebû Bekir (r.a.), Peygamber (s.a.v.)’den bu olayı dinlemediği hâlde onlara:

- Eğer bunları Allah’ın Resûlü söylüyorsa doğrudur.” diyerek imanının sarsılmadığını gösterdi. Bu sebeple de **“Siddîk”** lakabını aldı.

Nihayet Kûdüs’ten gelen kervan Mekke’ye ulaşınca, müşrikler; Peygamberimiz (s.a.v.)’in verdiği bilgilerin doğru olduğunu, yolculardan sormak suretiyle öğrendiler. Ancak yine de iman etmediler.¹¹

⁹ Necm suresi, 10. ayet

¹⁰ İsra suresi, 22-29. ayetler

¹¹ İnanç, İbadet ve Günlük Yaşayış Ansiklopedisi, C.3, sh.1315,

Alınacak Dersler:

1. Bu gece münasebetiyle, Peygamberimiz (s.a.v.) ile ashabının Tevhid ve hak uğruna katlandıkları eziyet ve sıkıntılar hatırlanmalıdır.
2. Tüm sıkıntılara onurlu bir duruşla sabredildiği zaman Rabbimiz tarafından mükefatlandırılacağımızı mirac olayı ile iyi anlamalıyız.
3. Mi'rac'ın; beşeri, bütün kötü duygulardan, şeytani heva ve heveslerden kurtularak mânevî yükseliş olduğu unutulmamalıdır.
4. Mi'rac hediyelerinden beş vakit Namaza önem verilmeli, niçin Namaz kıldığımızın şuuruna ermeliyiz.
5. Yalnızca Allah'a kulluk edilmeli, ana-babaya âsi olmamalı, israftan ve haram kazançtan uzak durulmalıdır.
6. Sosyal yardımlaşma ve dayanışmaya önem vermeli; yetimler, fakirler, mazlum ve mağdurlar unutulmamalıdır.
7. Bu geceyi; kaza ve nafile namaz kılarak, Kur'an okuyarak, zikir ve tesbihatta bulunarak, ümmetin kurtuluşuna dua ederek değerlendirmeliyiz.

Bu gece gökler durak,
Dünyalı oldu Burak.
Bu gece gökler ona râm,
Bu gece büyük ikram!
(M. Necati Bursalı)

Not: Bu hafta;

1. Bu dersi ailemizle de paylaşalım.
2. Akrabalarımızın ve mü'min kardeşlerimizin kandilini tebrik edelim.
3. Bu mübârek geceyi değerlendirip, mânevî feyzinden nasiplenelim.